

Spis treści

Wstęp	11
Pedagogika i jej struktura w dyskursie o nauce, naukowości i naukoznawstwie	17
Rozdział pierwszy	
Naukowość w triadzie nauki i naukoznawstwa	21
1. Nauka	21
2. Naukowość	29
3. Naukoznawstwo	35
Rozdział drugi	
Nauka w poznawaniu i gromadzeniu oraz systematyzowaniu wiedzy	38
1. Człowiek w procesie poznania i tworzenia nauki	38
2. Wiedza i jej specyfika oraz systematyzacja w opisie dyscyplin naukowego poznania	55
2.1. Wiedza – jej rodowód oraz rodzaje	56
2.2. Elementy strukturalne wiedzy naukowej u podstaw jej naukowości	67
3. Wybrane klasyfikacje nauki – różne koncepcje	69
3.1. Dziedziny poznania umysłowego podstawą systematyzowania (klasyfikowania) dziedzin wiedzy naukowej	70
3.2. Metody podstawą klasyfikowania nauki	73
3.3. Klasyfikowanie nauki według jej genezy	74

3.4. Klasyfikowanie nauki dla potrzeb organizacyjnych	77
3.5. Wybrane międzynarodowe klasyfikacje nauki	80
3.6. Międzynarodowa Klasyfikacja Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013	81
Rozdział trzeci	
Metodologia u podstaw struktur nauki	87
1. Metodologia – jej rozumienie i systematyzacja	88
2. Metodologia – jej systematyzacja a związki z nauką	95
3. Wybrane metody badawcze <i>versus</i> techniki stosowane w naukach społecznych, w tym w pedagogice oraz jej subdyscyplinach – charakterystyka	102
3.1. Obserwacja	103
3.2. Wywiad	106
3.3. Ankieta	109
3.4. Badanie dokumentów, w tym wytworów np. pracy	111
3.5. Testy pedagogiczne	111
3.6. Eksperyment	114
3.7. Testy psychologiczne	115
3.8. Monografia pedagogiczna	117
3.9. Metoda indywidualnych przypadków (metoda kazuistyczna, studium przypadku)	117
3.10. Metoda autobiograficzna	118
3.11. Metoda symulacji komputerowej	119
4. Typologie metod <i>versus</i> technik badawczych – propozycje wybranych metodologów	121
4.1. Typologia T. Pilcha z modyfikacją T. Bauman	121
4.2. Typologia metod badawczych według M. Łobockiego	122
4.3. Typologia metod badawczych według S. Juszczaka	122
4.4. Typologia metod badawczych według W. Zaczyńskiego	123
4.5. Typologia metod badawczych według K. Konarzewskiego	124

Rozdział czwarty	
Teoretyczność wyrazem naukowości opisanej kryteriami wyodrębniania dyscyplin (subdyscyplin) naukowych	128
1. Dyskusja znaczeniowa pojęcia teorii	128
2. Podstawy wyodrębniania teorii	130
3. Drogi dochodzenia do teorii	133
4. Funkcje teorii – wybrane stanowiska	134
4.1. Funkcje teorii według C. Ornsteina i F.P. Hunkinsa	135
4.2. Funkcje teorii według A. de Tchorzewskiego	135
Rozdział piąty	
Dyscyplinarność i instytucjonalność kolejnymi kryteriami wyodrębniania dyscyplin (subdyscyplin) naukowych	137
1. Kryteria instytucjonalizacji u podstaw wyodrębniania dyscyplin (subdyscyplin) naukowych	137
2. Kryteria dyscyplinarności u podstaw wyodrębniania dyscyplin (subdyscyplin) naukowych	138
Podsumowanie	151
Bibliografia	152
Streszczenie	160